

„Bezpieczeństwo w obsłudze zwierząt w gospodarstwie rolnym”

Rocznie około 2 000 osób doznaje urazu podczas prac ze zwierzętami, a kilka traci życie – tak wynika z danych jakie zebrał KRUS. Sama hodowla zwierząt gospodarskich wymaga doświadczenia, poświęcenia i zaangażowania od osób prowadzących gospodarstwo rolne. Dlatego tak ważne jest pamiętanie o bezpieczeństwie swoim i osób pracujących w takim gospodarstwie, gdyż hodowla zwierząt wiąże się z sporym ryzykiem wypadku. Zwłaszcza dochodzi do uderzeń, przygnieceń i pogryzień przez zwierzęta. Zdarzają się też przypadki stratowania ludzi.

Mając świadomość zagrożeń jakie niesie hodowla oraz znajomość zachowań zwierząt, zwłaszcza ich reakcji na bodźce zewnętrzne, będziemy w stanie ograniczyć ryzyko niebezpiecznych zdarzeń, które często kończą się urazem, stresem czy niepotrzebną stratą czasu. Pamiętajmy o zaspokajaniu potrzeb bytowych zwierząt, o przyjaznym nastawieniu i oswojeniu ich z codziennymi czynnościami przy ich obsłudze. Mniej zestresowane zwierzęta będą bardziej zdrowe i wydajne, a ich obsługa bezpieczniejsza i łatwiejsza.

Kto powinien się zajmować obsługą zwierząt? Przede wszystkim osoby zdrowe, sprawne fizycznie, dorosłe, zrównoważone, przyjaźnie nastawione do zwierząt i im znane. Osoby chore lub nosiciele chorób zakaźnych (np. gruźlicy) nie mogą pracować ze zwierzętami.

Jak zachowywać się podczas pracy ze zwierzętami gospodarskimi? Spokojnie i ostrożnie, ale zdecydowanie. Standardem powinno być uprzedzanie zwierząt głosem, kiedy zbliżamy się do nich. Także wchodząc między zwierzęta, uprzedzamy je głosem i oswajamy dotykiem. Nie podchodzimy bez ostrzeżenia do nich od tyłu. Po wypiciu alkoholu nie pracujemy ze zwierzętami. Nie pozwalamy na drażnienie zwierząt czy znęcanie się nad nimi. Pozbywajmy się narowistych, złośliwych zwierząt. Szczególna ostrożność powinna nas obowiązywać podczas pracy z silnymi zwierzętami, karmiącymi matkami, ogierami, młodymi końmi czy końmi po dłuższym okresie beczynności. Przy zabiegach pielęgnacyjnych, weterynaryjnych używajmy poskromu, a jeśli jest taka potrzeba korzystaj z pomocy drugiej osoby. Podczas transportu zwierząt, stosujemy do tego celu przystosowane przyczepy (mocne, odpowiednio wysokie burty), a do wprowadzania na nie zwierząt, dostatecznie szerokich, wyposażonych w boczne bariery pochylni.

Jak powinno wyglądać otoczenie i pomieszczenia inwentarskie? Jeśli chodzi o pomieszczenia inwentarskie to powinny być czyste, przestronne, oświetlone z wydzielonymi stanowiskami i korytarzem paszowym, z bieżącą wodą oraz z bezpieczną instalacją elektryczną.

Budując lub modernizując pomieszczenia inwentarskie już na etapie planu wybierzmy projekt najbardziej funkcjonalny, odpowiednio dostosowany do planów hodowli, gwarantujący bezpieczną pracę. Warto zadbać aby schody były mocne, wygodne, nieśliskie, wyposażone w poręcze, a na ścianach nie było ostrych nierówności. Także odpowiednią uwagę zwracamy na oświetlenie dzienne i sztuczne.

Podobnie jak i ludzie, zwierzęta są nosicielami różnych chorób zakaźnych, o których możemy nie mieć pojęcia. Dlatego warto, najlepiej w budynku inwentarskim, wydzielić pomieszczenie, gdzie można myć ręce, przebierać się i przechowywać odzież roboczą. Higiena przy obsłudze zwierząt inwentarskich jest bardzo ważna, więc nie zapominajmy o wymyciu rąk, wymion, dojaraki przed udojem. Zadbajmy o czystość pomieszczeń inwentarskich. Co najmniej dwa razy w roku, wczesną

wiosną i jesienią, gruntownie je oczyszczamy, odkażamy wapnem i malujemy. Chore zwierzęta poddajemy leczeniu lub przeznaczamy na ubój.

Piotr Ciona
Dyrektor
Oddziału Regionalnego KRUS w Opolu

Źródło:

- broszura KRUS „Bezpieczna obsługa zwierząt gospodarskich”